

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Fasciculus XI. Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

tor menti meæ obversans adeò vitam mihi detestabilem reddit, ut felicem me faceres ô Amalecita! si faceres me mori. Et hæ sunt proh dolor! quærelæ, quas singulis horis centiès nunc forsan repetit miserimus iste Rex, non tot tormenti ab omnibus Inferni flammis passurus, quàm à stimulo sauciatae conscientiaè patiatur. Philosophus Cordubensis Epist. 97. Hanc veritatem cæteroquin infidelis habuit satis perspectam, *prima inquam, & pœna maxima est peccantium peccasse, nec ullum scelus impunitum est, quoniam sceleris in scelere supplicium est.*

FASCICULUS XI.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 43. lib. Genes. in quo describitur secundus fratrum adventus cum Benjamin fratre natu minimo, Josephi erga eos, & specialiter erga fratrem uterinum exercita humanitas.

Considera 1. **C**hristum Dominum non Ægypti tantum, sed uni-^{N.65.}versæ Terræ Salvatorem haud aliter se gerere erga peccatores, per pœnitentiam ad se conversos, quàm Joseph Salvator Ægypti se gesserat erga fratres suos, ante se in genua prostratos: ut enim ille non negavit negatam sibi à fratribus charitatem, & non retinuit injurias sibi ab illis illatas; ita Christus, cum peccatores per sincerum propositum & prævium dolorem confessionemque ritè peractam ad se conversos, & pro obtinenda venia supplices videt; illicò Sacerdotibus Ministris suis imperat: ut, quos traditâ sibi autoritate à peccatis absolvissent, reficiant pane Eucharisticò. Lauda igitur infinitam Salvatoris tui clementiam & liberalitatem Christiane! & dic cum Thoma Kempensi lib. de Incarnat. *O ineffabilis Misericordia tua Domine! qua super id, quod excogitari possit, declarata est: nam nescientes te sollicitè quæstisti, deserentes te non deseruisti, peccantibus benignissimè indulxisti, aversis à te viam ostendisti aternæ Salutis? si tam pius*

es factus inimicis, quid eris amicis? S. Lucas Evangelista priusquam prodigi filii parentem, compassione tenerrimâ commotum proponit, refert: illum suos direxisse oculos in filium reducem & pœnitentem, ut quò cum cerneret magis fame extenuatum, lacerum vestibûs, ob peccata compunctum, eò magis moveretur ad Misericordiam; atque hinc etiam à longè conspecto & calidas fundenti lacrymas ipse collacrimari, & brachia in amplexum jam explicare cœperit, ut sic divinæ Misericordiæ exprimeret Benignitatem, quæ etiam prævenit pœnitentes, & non tantum ad se venientes gratiosè excipit. Quare Mellifluus Doctor Tom. 2. Serm. 19. a. 1. c. 2. ait: *Misericordiam ad pœnitentiam revocantem peccatoribus offert, dum manus expandit, quasi omnes peccatores vocet, & trahat dicens eis illud Matth. 11. Venite ad me omnes, quò laboratis & onerati estis &c.* Nonne Petro pœnitenda remisit, ferè antequam pœniteret, dum tam gratiosò oculò perfidum respexit? nonne Zachæum curiositate suâ potiùs, quàm pœnitentia peccatorum in arborem tractum, ad agendos veræ pœnitentiæ fructus invitavit? quare si tua te angant peccata Christiane! accede ad Jesum, ipse est, qui Lucæ 15. peccatores recipit. Prosternere ad Sacratissimos ejus pedes, illic mulier septem Dæmonibûs obsessa, plurimîs nempe conspurcata peccatis, vix dum abluit pedes, eluit turpissimas animæ suæ sordes. Si ut ovis perdita errasti, pastorem habes in Christo, qui nonaginta novem relictis, te sollicitè quærit, ut inventam jungat electorum gregi. Si ob malam peccandi consuetudinem in tumulto sordium tuarum diu jacuisti, en Christus exclamabit: *Lazare veni foras.* Si veneris captus amoribûs cum Samsone oculos perdidisti, quos audeas elevare, ut iratum tibi cœlum pro venia obtinenda aspicias: en in Christo reperis talem medicum, de quo testatur Evangelium Lucæ 14. *Caci vident.* Absit, ut vel semel animum tuum subeat maledicta illa cogitatio Caini Genes. 4. dicentis: *Major est iniquitas, quàm ut veniam merear.* Quàm ingens enim immanèque debitum contraxerat Evangelicus ille debitor Matth. 18. & ecce vix procidens in terram rogaverat differri solutionem ejus, non tantum hanc, sed totius debiti remissionem obtinuit. Perpende causam tam gratiosè & celeriter remissi debiti: *quia rogasti me.* Hæc unica est, per quam innuit misericordissimus Dominus, ad impetrandam peccatorum veniam non esse opus longis jejuniis, non protrahendis per aliquot noctes vigiliis, non instituendis ad limina Apostolorum peregrinationibûs,

NON

non largis eleemosinis, non rigidis corporum macerationibus, sed unicâ contritâ scelerum confessione, & brevibus pro venia precibus.

Considera 2. Quòd sicut Benjamin natu minimus quintuplò plus N. 66.
cibi cæteris fratribus à Josepho acceperat: Ita plus gratiæ in Sacra re-
fectione cibi eucharistici recipiant illi Christiani, qui per veram hu-
militatem cæteris se fecerint minores: ut enim vas amplum, quò plus
evacuatum fuerit, eò plus recipit materiæ sibi infusæ: ita plus gratiæ
recipit anima Christiana divinò refecta pabulò, quò plus à superbia
fuerit exhausta. Quò magis centurio ille domum suam Christò ho-
spite indignam reputaverat, eò majori dignitate fuerat exaltata. *Al-
tus est Deus, ait S. August. in festo Ascens. Dom. Erigis te, & fugit à te,
humilias te, & discedit ad te. Quare hoc? quia excelsus est, & humilia respicit,
& alta à longè cognoscit.* Huic ergo virtuti præ cæteris omnibus ò Chri-
stiane studeas, ut eò dignior fias tantò hospite recipiendò.

Doctrina 2.

*Desumpta ex cap. 44. lib. Genesis, in quo describitur ficta fratrum revoca-
tio propter scyphum in sacco Benjamin repertum.*

Considera 1. **D**EUM cum electis eodem modò ludere, quò lusit Jo- N. 67.
sephus cum fratre suo Benjamin, quem iustar furis
haberi, & ad vincula fidei trahi voluit: sed postea eum tenerrimè
amplexatus, cæteris omnibus longè chariorem habuit. Haud aliter
Deus electos vult variis miseriis premi, & vix non ab illis supprimi
patitur; quod tamen non aliâ facit mente, quàm ut eos ad sui intimam
conjunctionem vocatos, supernis muneribus ditet. Hoc
ipsum expertus est Josephus ipse, quem passus est à fratribus vendi,
in carcerem compingi. Hoc post Josephum expertus fuit Job cum
innumeris aliis. *Tantò quis pretiosior DEO, inquit S. Bernardinus tom. 3.
Dom. 10. post Pentecost. Quanto propter eum fit vilior. Quare vates
regius non tantum non petiit à crucibus liberari, sed pro inferendis
sibi supplicabat instantissimè Psal. 25. Proba me Deus, tenta me, ure re-
nes meos & cor meum.* Noverat Sanctus vates: hanc DEI Indolem ef-
se, ut quos intendat elevare, hos prius deprimat: hos odio habeat,
ut amet: hos deserat, ut subveniat: his minetur, ut condonet; hos
exspoliet, ut restituat; exponat, ut protegat, destruat, ut fortificet.

L 2.

Electo-

Electorum desideria, ait S. Bernard. tom. 3. Serm. de Tribulat. *dum premuntur adversitate, crescunt sicut ignis, qui dum flatu premitur, creditur extingui, & unde creditur extingui, roboratur.* Experientia probat: oneratis navibus longè magis prodesse salis maris aquas, quàm dulces fluminum, in his equidem majori submerfionis periculo subsunt: quid autem navigantibus ad perennem cælestis Jerosolymæ portum aquæ falsæ aliud sunt, quàm miseræ & cruces hujus vitæ? quin immò ipsa calamitatum tempestas favens ventus est, ipsa adversitas felicitas, ipsa afflictio securitas. Servis DEI, inquit August. idem obvenit, quod Petro, qui Christo appropinquaturus profiliit in salsum mare, in quo non sine evidenti vitæ periculo luctari debuit cum fluctibus & procellis. Verba S. Doctoris sunt Serm. 16. de SS *Igitur S. Petrus dum fluctuat, dum mergitur, dum periclitatur, sic pervenit ad Christum, ostendens nobis: quòd non nisi per pericula pervenitur ad Christum.* Juristis commune axioma est: absurdum esse, plus juris habere eum, cui fundus legatus est, quàm ipsum hæredem aut testatorem, si viveret. Quò positò & suppositò concludes ô Christiane: nullum cælestis fundi participem futurum, qui Domino illius, quem oportuit pati, & ita intrare in gloriam suam, non patiendò assimilatur. Quid? Christus in capite deferat spinas, & tu rosis coroneris? ille laceretur flagellis? & tu voluptatibus recreeris? illi sit in ore fel & acetum? tibi mel & vinum? ille sit cruentus in torculari, tu marcidus in lupanari? ille inter contumelias & opprobria? tu inter plausus & gratulantium voces? erras à via, qui tam à longè eum sequi vis, qui solus est via.

N.68. *Considera 2.* Quòd sicut nubes fulmina minans, sæpissimè à vento in pluviam resolvatur: ita divinæ comminationes in imbres gratiæ frequenter desinant, Deusque adeò pronus sit ad comiserandum; ut licèt aliquando minas intentet; memor tamen humanæ fragilitatis gratiosè indulgeat peccata pœnitentibus instar Josephi collacrymans. Hinc S. Ambros. in Psal. 74. ait: *Plus minatur, & minus exigit, cum irascitur, differt, cum miseretur, properat, ut absolvat, terret, ut corrigat &c.* S. August. lib. 4. de civit. Dei c. 2. refert: à Gentilibus summâ veneratione cultum esse Numen aliquod, Romiorum habens nomen. Hoc à vertice ad calcem usque uberibûs & mamillîs erat refertum, ex quibus omnia animalia, domestica fuerint & mansueta, vel sylvestria & fera, lac ubertissimè sugebant. Erant persuasi Gentiles illi, Numen isthoc figuram esse Dei, totiùs naturæ authoris. Ridebis chare
Lector

Lector superstitionem istam, sed non ridebis latens in ea symbolum, symbolum inquam Misericordiae veri Dei, quae planè innumeris scater uberibus, è quibus non Iusti tantum, qui animalium mansuetorum nomine veniunt, sed etiam gravissimi peccatores, belluarum mores induti, lactantur, id attestante Prophetâ Osee 2. *Ecce! ego lactabo &c.* in hunc finem peccanti animae in aurem clamat Canticorum 6. *Revertere, revertere suamitis, revertere, ut intueamur.* ô mirabilis vocandi modus, planè talis, qui est sine modo. Non satis est vocasse semel, vocasse bis, sed tertio vocatur aberrans anima, & cur hoc? quaerenti respondet S. Justinus. *Idcirco tam crebro revertere dicitur, ut jam si conversa deliquerit, in desperationem non decidat, sed à peccandi consuetudine spei indulgentia respiciat.* O ingens divinae Pietatis magnitudo, quae Deum incantato vix non similem reddit, ac si ut unico quasi in momento omnium peccatorum obliviscatur, cum tamen illa habeat sibi praesentissima, ut maximas debitorum summas dissimulet, cum tamen sit ipsa Iustitia rigidissima. Ut amet meretrices, latrones & publicanos, cum tamen sit ipsa sanctitas, & currat post illos, qui eum vel maximè fugiunt. Nonne ista videntur esse alicujus incantationis signa? quare rebelles Israëlitae aliquando puniturus, exclamare auditus est: *Dimitte me, ut irascatur furor meus.* Fatetur ergo; utramque manum sibi à misericordia constringi, & hoc non est, quod miremur, quando de eo loquentem audimus Ecclesiam, quae fatetur: *Deus, cui proprium est misereri semper & parcere: si proprium, & à natura est ei inditum misereri; ergo violentiam patitur, si quandoque cogitur irasci.* Cogetur autem irasci tibi Christiane Lector, si de obtinenda peccatorum tuorum venia desperans, poenitere recusaveris.

Doctrina 3.

Desumpta ex capite 45. lib. Genes. in quo describitur Iosephi gratitudo erga Deum, ejus manifestatio, fratrum reditus & relatio, patrisque inde concepta letitia.

Considera: Iosephum exemplò suò nos Christianos docere omnia *N.69.*
 bona in solum Deum, tanquam omnium largissimum datorem esse referenda: non enim est auditus dicere: *Pharao me fecit Dominum Aegypti, vel meam prudentiam assecutus sum tantum Digni-*

gnitatis fastigiunt, vel meâ solertiâ tot opibûs sum cumulatus, *sed Deus me fecit Dominum &c.* Quare ô Christiane! quibûscunque tandem naturæ vel fortunæ polleas bonis aut donis, ea omnia in Deum tanquam largissimum eorum datorem gratâ referas mente. Fur sane es, qui tibi aliquid exinde usurpare præsumpseris. Illuc unde flumina exeunt, revertuntur, & Dona Dei denario comparantur, cui est figura circularis, in qua finis initio connectitur. Judith generosè de Holoferne triumphans, victoriam tam insignem non suæ fortitudini adscripsit, sed divinæ solùm potentia, dicens: *per manum femina percussit eum Dominus c. 13.* David celeberrimos Triumphos, quos magnò numero de hostibus suis reportaverat, non suæ belli peritiæ, sed divinæ adscripsit dexterâ, cantans Psal. 117. *Dextera Domini fecit virtutem, dextera Domini exaltavit me.* Viginti quatuor seniores, à Joanne in cœlo conspecti, coronas è gloriosis capitibus suis detractas, ad pedes agni deposuere Apocal. 4. Christus etiam de se testatur: *Opera, qua ego facio, in nomine Patris mei facio.* Filium imitata Mater ter benedicta in sacratis semper labiis ferebat: *Deo gratias,* teste S. Bonaventurâ. Matrem virgineam imitatus ei devotissimus filius Carolus VI. Imperator Romanus, nunc temporis felicissimè regnans, dum nuper Aulae suæ citatò cursu advolantes audiit præcones victoriae illius, quæ à Turcis Duce Eugeniò Principe de Savoia, aeterni nominis Heroë, reportata est propè Petervvardinum urbem, in has voces erupisse fertur: *Jesus, Maria, Joseph, & Sancti laudentur omnes; Deus hostes nostros prostravit.* Talia ergo secutus exempla Christiane dic cum asceta lib. 3. c. 22. *Omnia, qua in anima habemus & corpore, & quaecunque interiùs vel exterius naturaliter vel supernaturaliter possidemus, tua sunt beneficia, & te beneficium, pium ac bonum commendant, a quo bona cuncta accepimus: omnia ex te, & ideo in omnibus es laudandus.* Et verò quis, nisi mente captus sit, se gratum non exhibeat datori bonorum Deo? dum persuasi sumus omnes: gratiarum actionem esse novi doni petitionem, petentem verò exaudiendum esse constet, ipsâ veritate divinâ id confirmante. Mater viventium Eva, per primum partum enixa Cainum filium, ut quantocius grates persolvit, dicens: *possedi hominem per Deum,* mercedem gratitudinis consecuta est, Abelem generandò, priori filio meliorem. Elcanæ Uxor Anna, postquam acceptum à Deo filium appellavit *Samuelem,* h. e. à Deo datum, meruit aliorum quinque fieri foecunda parens. Parem remunerationem non dubitavit S. Hierony.

ronymus in Epist. ad lætam ei promittere, quod filiam suam Paulam gratitudinis causâ Deo consecrâisset; *fidens, loquor, accepturam te filios, qua primum factum Domino reddidisti.* Mirabile fuerat illud factum Noë, dum volens benedicere filio suo Sem Genes. 9. in hæc verba resoluit linguam: *Benedictus Dominus Deus Sem.* Hæc enim verba magis divinas Laudes, quàm benedictionem filii videntur denotare, ut ipsemet S. Chrysof. Homil. 29. in Genes. advertit, asserens: *Hoc forte quis dixerit, non esse benedicere Sem, sed Deum Sem.* Verùm admirationem aufert præfatus Ecclesiæ Doctor, dum pergit hæc scribere: *Immo valde benedixit illum; quando enim Deus benedicitur, & aguntur illi gratia ab hominibus, tunc uberius ab illo solet istis benedictio dari, propter quos ipse benedicitur.* Fuisse ergò singularem filii Sem benedictionem in eo positam, quod Pater gratum pro acceptis à Deo beneficiis se exhibeat, filiò id ipsum pariter facturò, ut sic mereatur, plurium adhuc beneficiorum reddi particeps. Testabatur olim largitor bonorum Deus Proverb. 8. Ludere se in orbe terrarum: at quò lusu? planè non aliò quàm pilæ, dum dona sua hominibus missa, remitti quantociùs vult instar pilæ, quæ ab uno ad alterum colludentem remittitur, lusu tamdiu durante, quamdiu doctarum manuum conatu pila in aère versatur. Sic tamdiu largiendò gratias ludit cum homine Deus, quamdiu ille per devotas gratiarum actiones accepta remittit; hinc ritè ad propositum ait S. Bernard contra vit. ingrat. *Non cessat decursus gratiarum, ubi fuerit recursus, sed locum in nobis facimus gratiâ, ut majora adhuc recipere mereamur.*

Porro quantum hîc à Josepho didicimus gratitudinem, Deo N. 70. præstandam, tantum à Jacobo Patre ejus discamus specialem erga Salvatorem nostrum confidentiam: cum enim iste intellexisset v. 28. cit. cap. Filium suum Joseph in Ægypto vivere, & regnare, exclamavit: *Sufficit mihi, si adhuc filius meus Joseph vivit.* q. d. unicum in miseriis solatium est vita filii: hæc omnia mihi portatu levia reddit: hic baculus debilia senectutis meæ membra sustentat, quidquid ergò adversi imposterum ferendum, feram leviter, hòc unicò adjutus præfidiò, quòd sciam vivere filium meum. Non aliter discurrat secum Christianus, cui de fide constat, vivere non Ægypti tantum, sed totius orbis Salvatorem Jesum suum. Quibuscunque ergo prematur miseriis, id unicum ingeminet: *Sufficit mihi, si vivat Jesus Salvator meus!* *Quid enim quaris, quod in illo non invenias?* ait S. Bernardus de Pass. Dom.

C. 22. Si agrotus es? medicus est. Si exulas Dux est. Si desolatus es? Rex est. Si impugnavis? pugil est. Si sitis? potus est. Si alges? vestimentum est. Si obtenebraris? lux est. Si orphanus es? pater est. Sapientissimus est, omnia sine fine gubernans.

Doctrina 4.

Desumpta ex cap. 46. lib. Genes. in quo describitur Jacobi iter in Ægyptum, Josephi discretus amor erga fratres suos &c.

N. 71. Considera: **I**ter à Jacobo susceptum & feliciter perfectum, typum esse triplicis viæ Christianæ perfectionis: ut enim Jacob primò divertit apud puteum, ibidem mactans victimas, & Deo offerens Sacrificia: ita Christianus in spiritali itinere apud puteum Sacrae Pœnitentiæ primò subsistit, per dolorosam confessionem hircos peccatorum suorum mactans, & offerens Deo cor contritum & humiliatum instar Sacrificii. Abinde progreditur per semitam variarum virtutum, donec tandem pertingat ad suavissimum Salvatoris amplexum & osculum, quò recreatus cum Jacobo exclamat: *Jam latus morior, quia vidi faciem tuam.* v. 30. citati cap. Ad hoc iter terendum Christus Dominus ab infantia te vocavit ô Christiane! dicens Matth. 5. *Estote perfecti sicut Pater vester celestis perfectus est.* Sed proh dolor! quàm parum spatii hætenùs fuisti emensus? utpote qui etiamnum circa puteum pœnitentiæ hæres, instar stulti in circuitu ambulans; dum vix abhinc egressus, cogis iterum regredi, relapsus in peccata, jam centiès ibidem per confessionem mactata. Id ergò agam Christiane, ut aliquot tibi suggeram remedia, quibùs adjutus relapsum caveas, & cavendò progredi possis. Primum ex his consistit in consideratione miseri illius statùs, in quo frequenter recidivus peccator versatur; hunc clarius tibi non depinges, quàm si imaginaberis: reum aliquem arte vel marte carcerem & compedes effugisse, sed paulò post captum esse. Nonne hic arctiori ergastulo inclusus, gravioribus vinculis adstrictus, majori cautelâ asservatus, omnem evadendi spem perdit? de tali meritò dixeris illud Matth. 12. pronuntiatum à Christo: *Et sunt novissima hominis illius pejora prioribus.* Haud secùs si semel è captivitate Dæmonis elapsus, patrândò antiqua in ejus compedes denuò redieris, quid nisi arctiorem custodiam, & ferme nullam

cva.

evadendi spem fortieris? libro tertio Regum c. 2. narratur: Semei post peccatum suum impetratâ à Salamone veniâ habitare permiffum esse in Jerusalem, eâ tamen lege, ut civitatem nunquam egrederetur. Quam conditionem sibi favorabilem ratus, lubens libensque accepit Semei, asserens; *Bonus sermo, sicut locutus est Dominus Rex, sic faciet servus tuus.* Sed vix elapsi fuere tres anni: cum ecce! Semei servos fugitivos insequens, civitatem egreditur, sed citò captus, omnem redeundi facultatem cum ipsa vita perdidit. Alterum remedium à relapsu retrahens, est frequens meditatio poenarum illarum, quibus recidivis afficit divina Nemesis, quas non obscuris verbis Christus videtur prælagisse languido illi, ad piscinam à se curato, quando eum tam seriis verbis atque minis à repetendis peccatis detertere voluit, dicens: *Jam noli amplius peccare, ne deterius tibi aliquid contingat.* Joan. 5. Bone Deus! poteratnè deterius aliquid contingere huic misero homuncioni, quàm triginta octo annis jacuisse languidum; desertumque ab omnibus? morbus iste tantò spatiò durans ipsâ utique deterior pejorque morte est? quid ergo aliud relapsurus exspectaret iste, nisi æternos tartari cruciatus? & hos exspectent recidivi peccatores, e quorum numero jam innumeri æternum perdit, eos sentiunt. Unum lubeat ceteris tacitis in medium proferre, de quo Cantip. lib. 2. apum c. 30. ista refert. Agebantur Festa Paschalia; cum homo quidam peccato mollitiei deditus, suo cum pastore me convenerat, tum ab hoc, tum ab aliis peccatis absolvendus. Videbatur officii Sacerdotalis ratio exigere à confessore, movere primò poenitenti difficultatem aliquam, dein negare ipsam absolutionem ob peccatum toties repetitum; hanc verò opportunis importunisque precibus victus tandem largiebar ipsi: cum qua tamen domum hilari animò rediens, statim ad peccatum rediit, canis instar ad vomitum redeuntis, sed eventu infelicissimò: nam secundò Paschatis festò eodem crimine sese foedans, poenam sensit peccato multiplici parem, dum ingemians verba: *Vindicta Dei super te,* animam exspuit immundam, æternis ignibus nunquam sat purgandam. Lapsus iste terribilis, si te à relapsu non deterreat, & progredi non faciat in via perfectionis, eo jam consuetudinis inveteratæ devenisti in peccando, ut de te verificetur illud Scripturæ Proverb. 18. *Impius cum in profundum venerit, condemnnet,* & sic à temporali sordium tuarum puteo, transibis ad æternos ignes, nunquam exinde emersurus.

M

Pex.

N.72. Perpende ad hæc discretum Josephi erga fratres suos amorem: hos siquidem noluit ad sublimiorem statum & honoris gradum in Aula Pharaonis (ut facile poterat) promovere, sed sua in arte pastoria, cui ab infantia assueverant, eos exerceri voluit. O quam longè alia nunc vivimus tempora in Orbe Christiano: ubi moribus ignobiles, scientiâ rudes sæpè amicorum auxiliò elevantur, in Aulis cum gravi Principum & subditorum damnò. Et quotiès etiam Christiane Lector ad Beneficia Ecclesiastica vel Officia Sæcularia prece vel pretiò tales promovisti, quos nullò meliori titulò ornatos noveras, quàm quòd tecum arcta vivant in amicitia? quàm severam aliquando Deus exiget à te rationem, si per ejusmodi promotiones alieni peccati aut damni te feceris reum.

FASCICULUS XII.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 28. lib. Genes. in quo describitur morbus Jacobi, Ephraim & Manassen in filios adoptantis & benedicientis.

N.73. Considera: **E**phraim & Manassen, quos homines avari, non corporaliter cum pio Jacob, sed spiritualiter cum impiis morituri, in suos filios adoptant, germanos esse, quorum prior interpretatur *divitiarum incrementum*, & posterior *Dei oblivio*. Hæc quisquis inordinato affectu terrenis divitiis inhiat, obtentisque adheret: oblivionem Dei sibi intimè conjunget, testatur id Oseas Propheta divinò loquens ore de Judæis cap. 13. *Adimpleti sunt, & saturati sunt, & levaverunt cor suum, & oblitum est meum.* Quomodò enim Dei præsentiam habebit ille, qui aliud cordi suo præsens non habet, & animò tractat, quàm bonorum temporalium incrementa? quomodò divinam æstimabit potentiam, qui tantum in divitiarum robore & potentia illarum præsumit? quomodò divinam respiciet pro-